

X KONGRES
EKONOMISTÓW
POLSKICH

EKONOMIŚCI DLA ROZWOJU

SESJA IV

„KULTURA I EDUKACJA EKONOMICZNA”

STRESZCZENIA REFERATÓW

Spis treści

dr Wojciech Bizon.....	2
Impulsy behawioralne w edukacji ekonomicznej.....	2
mgr Artur Chaberski	2
Firmy rodzinne w drodze rozwoju przez innowacje.....	2
Firmy rodzinne wobec wyzwań gospodarki 4.0	3
dr hab. Marta Kightley.....	3
ETYCZNE KONSEKWENCJE BRAKU WIEDZY FINANSOWEJ I DUŻEGO ZAUFANIA DO BANKÓW W POLSCE	3
dr Kazimierz Albin Kłosiński.....	4
Tożsamość europejska oraz paneuropejska geneza Unii Europejskiej	4
prof. dr hab. Grzegorz W. Kołodko.....	4
Ekonomia nowego pragmatyzmu: tożsamość, cele, metoda.....	4
dr Anna Mijal	5
Uwarunkowania i wyzwania w zakresie kształcenia ekonomistów w Polsce	5
dr hab. Ewa Mińska-Struzik	5
Dylematy edukacji ekonomicznej w szkołach średnich.....	5
dr hab. Paweł Mikołajczak.....	6
ZNACZENIE BARIER PRAWNO-INSTYTUCJONALNYCH W DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH W POLSCE	6
dr Katarzyna Sanak-Kosmowska.....	6
prof. dr hab. Jan W. Wiktor	7
PHISHING FOR PHOOLS G.A. AKERLOFA I R. J. SHILLERA W PERSPEKTYWIE MARKETINGU OPARTEGO NA DOWODACH (EVIDENCE-BASED THEORY)	7
dr hab. Barbara Siuta-Tokarska	8
prof. dr hab. Ryszard Borowiecki	8
NAUKA O ZARZĄDZANIU A IDEA ZRÓWNOWAŻONEGO I TRWAŁEGO ROZWOJU	8
dr Adrianna Trzaskowska-Dmoch.....	8
KULTURA I EDUKACJA FINANSOWA SENIORÓW W DOBIE EKSPANSJI NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII	8
dr Anna Warchlewska.....	9
ZARZĄDZANIE FINANSAMI OSOBISTYMI W DOBIE OTWARTEJ BANKOWOŚCI	9
dr hab. inż. Magdalena Wyrwicka	10
Kreowanie kultury technicznej w kontekście rozwoju	10
dr hab. Ewa Zeman-Miszewska	10
Miejsce perspektywy globalnej w edukacji ekonomicznej.....	10

prof. dr hab. Maciej Żukowski	11
Studia ekonomiczne wobec wyzwań gospodarki	11

dr Wojciech Bizon

Uniwersytet Gdański

dyrektor Instytutu Konfucjusza oraz pracownik naukowy Wydziału Ekonomicznego

Tytuł referatu:

Impulsy behawioralne w edukacji ekonomicznej

Streszczenie referatu:

Tradycyjna polityka edukacyjna, czerpiąc z nauk pedagogicznych, bazuje na wypracowanych przez wieki metodach nauczania, które na bieżąco są poddawane ocenie pod względem ich aktualnej przydatności. Czy zatem można zrobić jeszcze coś nowego, aby podnieść jakość edukacji, w tym także edukacji ekonomicznej? Otóż z uwagi na specyfikę uczących się, nie zawsze postępujących racjonalnie, można wykorzystać szereg oddziaływań behawioralnych – impulsów (ang. *nudges*), których skuteczność uprzednio pozytywnie zweryfikowano poza edukacją i założyć, że przyłożona interwencja będzie też efektywna w działaniach skupionych na nauczaniu ekonomii i transferze wiedzy ekonomicznej. Potęga takich rozwiązań polega na tym, że są relatywnie tanie oraz w zasadzie nie ograniczają swobody decyzyjnej zainteresowanych. Innymi słowy, stosowane metody, przy akceptowalnych lub żadnych niedogodnościach dla części osób, wymuszają u pozostałych określone reakcje i skłaniają do pożądanego typu postępowania w celu wywołania oczekiwanych skutków. Celem artykułu jest przybliżenie znaczenia impulsów behawioralnych (*nudges*) w kontekście szeroko pojętej edukacji ekonomicznej i wykazanie, że ich umiejętne wykorzystanie umożliwia poprawę jakości nauczania i transferu wiedzy ekonomicznej.

* * *

mgr Artur Chaberski

Polska Akademia Nauk

doktorant

Tytuł referatu:

Firmy rodzinne w drodze rozwoju przez innowacje

Tytuł referatu:

Firmy rodzinne wobec wyzwań gospodarki 4.0

Streszczenie referatu:

Zmiany techniczne w zakresie technologii cyfrowych powodują postęp w zakresie świadczenia usług oraz sprzedaży towarów drogą elektroniczną. Wpływa to na szybszy rozwój sektora dóbr niematerialnych i gospodarki współdzielenia, a także digitalizację życia codziennego. Wywołuje to również konieczność stałej adaptacji przedsiębiorstw do wymogów otoczenia, a więc gospodarki cyfrowej. Przedmiotem artykułu będą procesy transformacji firm rodzinnych do warunków gospodarki 4.0. Przedstawione zostaną przykłady firm rodzinnych polskich i zagranicznych różnej wielkości aktywnych w procesach automatyzacji, wykorzystania nowych technologii, sztucznej inteligencji, Internetu rzeczy, chmury cyfrowej oraz nowych rozwiązań biznesowych. Pozwoli to na identyfikację wyzwań z jakimi mają do czynienia te firmy w warunkach postępu rewolucji przemysłowej 4.0.

* * *

dr hab. Marta Kightley

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
profesor

Tytuł referatu:

ETYCZNE KONSEKWENCJE BRAKU WIEDZY FINANSOWEJ I DUŻEGO ZAUFIANIA DO BANKÓW W POLSCE

Streszczenie referatu:

Streszczenie

Celem tego artykułu jest ukazanie konsekwencji niskiego poziomu wiedzy finansowej i dużego zaufania do sektora bankowego w Polsce oraz sformułowanie postulatów zmian zadań nadzoru finansowego. Autorka powołuje się na dane mówiące o niezwykle niskim poziomie wiedzy ekonomicznej Polaków zarówno w ocenie własnej badanych jak i w testach międzynarodowych porównujących wiedzę, postawy i zachowania. Krajowe i międzynarodowe badania pokazują jednocześnie, że Polacy wykazują duże i rosnące zaufanie do instytucji finansowych. Autorka zestawia to z przykładami licznych skandali wstrząsających sektorem finansowym takich jak, afery związane z opcjami walutowymi, kredytami frankowymi, polisolokatami, nieprawidłowościami na rynku forex, funduszami inwestycyjnymi, piramidami finansowymi czy obligacjami korporacyjnymi. Autorka sięga do badań międzynarodowych ukazujących niski poziom etyki w sektorze finansowym. Powołując się na badania z zakresu psychologii i antropologii wyjaśnia dlaczego problem nieetycznych zachowań może dotyczyć szczególnie sektor finansowy. Odnosi się do badań z zakresu ekonomii behawioralnej ukazujących szczególne narażenie klienta indywidualnego na stanie się ofiarą nieetycznych działań sprzedawców produktów finansowych. Badania te dały podstawy regulacji UE, które w sposób szczególny chronią klienta indywidualnego. Autorka powołuje się też na działania brytyjskiego FCA, który w sposób kompleksowy podchodzi do ochrony klientów indywidualnych. Autorka wskazuje na znaczenia zaufania w sektorze finansowym oraz na naturalny mechanizm defektu koordynacji, który może doprowadzić do jej erozji. Odpowiedzią na ten problem jest sprawnie działający nadzór finansowy, który traktuje ochronę klienta indywidualnego bardzo poważnie. Oznacza to znaczącą zmianę priorytetów Komisji Nadzoru Finansowego.

Słowa kluczowe: Etyka w usługach finansowych, Wiedza finansowa, Zaufanie do sektora finansowego

* * *

dr Kazimierz Albin Kłosiński

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
emerytowany profesor

Tytuł referatu:

Tożsamość europejska oraz paneuropejska geneza Unii Europejskiej

Streszczenie referatu:

Tekst przedstawia cechy, których ewolucja w etapowym procesie rozwoju stanowi o współczesnej istocie europejskości. Tekst przypomina, także, dwie osobowości [współcześnie zapomniane] istotne dla powstania Unii Europejskiej.

* * *

prof. dr hab. Grzegorz W. Kołodko

Akademia Leona Koźmińskiego
profesor, Dyrektor Centrum Badawczego Transformacji, Integracji i Globalizacji TIGER

Tytuł referatu:

Ekonomia nowego pragmatyzmu: tożsamość, cele, metoda

Streszczenie referatu:

Neoliberalizm – system wartości, teoria ekonomii i polityka gospodarcza służąca wzbogacaniu nielicznych kosztem większości – doprowadził do ogólnego kryzysu kapitalizmu. Protekcjonizm, populizm i nowy nacjonalizm to zła nań reakcja. Wobec nieodwracalnej globalizacji, rewolucji naukowo-technicznej, zmian naturalnego środowiska i starzenia się ludności potrzebny jest nowy paradygmat ekonomii. Punktem wyjścia poszukiwań jest zredefiniowanie celów rozwoju uwzględniające imperatyw zmiany stylu życia. Naprzeciw piętrzącym się wyzwaniom wychodzi nowy pragmatyzm, nieortodoksyjny, interdyscyplinarny zarys ekonomii i polityki gospodarczej ukierunkowanej na potrójnie zrównoważony rozwój – gospodarczo, społecznie i ekologicznie. Znaczną rolę w procesach rozwoju odgrywa regulacja państwowa oraz ustalana w ramach porozumień transnarodowych. Nowy pragmatyzm ujmuje ekonomię jako naukę opisową i normatywną, a jej metoda badawcza musi być kompleksowa, multidyscyplinarna, kontekstualna i komparatywna.

Słowa kluczowe: zrównoważony rozwój, cel ekonomii, metoda ekonomii, nowy pragmatyzm

* * *

dr Anna Mijał

Uniwersytet Opolski, PTE oddział w Opolu
adiunkt

Tytuł referatu:

Uwarunkowania i wyzwania w zakresie kształcenia ekonomistów w Polsce

Streszczenie referatu:

Nowa klasyfikacja nauk, uwzględniająca ekonomię i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscypliny naukowe w dziedzinie nauk społecznych wymaga zastanowienia się nad profilem zawodowym i akademickim kształcenia współczesnych ekonomistów z punktu widzenia kompetencji przyszłości. Prace analityczne powinny obejmować zarówno zestawienie kierunków studiów i uczelni (w ujęciu przestrzennym), kształcących przyszłych ekonomistów, jak i profil absolwenta, uwzględniający wymagania rynku pracy i oczekiwania pracodawców.

* * *

dr hab. Ewa Mińska-Struzik

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
profesor nadzwyczajny

Tytuł referatu:

Dylematy edukacji ekonomicznej w szkołach średnich

Streszczenie referatu:

W 2003 r. wprowadzono do szkół ponadgimnazjalnych przedmiot „Podstawy przedsiębiorczości”, a dziewięć lat później kolejny „Ekonomia w praktyce”. Celem nauczania pierwszego z nich jest według ustawodawcy podniesienie świadomości ekonomicznej młodych Polaków. Drugi ma charakter uzupełniający i z założenia pozostaje praktycznym rozszerzeniem „Podstaw przedsiębiorczości”. W artykule przedstawiono mocne i słabe strony podstaw programowych obu przedmiotów, a także wyniki analizy metod nauczania stosowanych przez nauczycieli oraz problemów, z jakimi stykają się w trakcie realizacji zajęć szkolnych. Opinie nauczycieli rozpoznano dzięki pogłębionym wywiadam bezpośrednim. Z przeprowadzonych analiz wyłania się z

nich dość smutny obraz. „Podstawy przedsiębiorczości” wbrew nazwie mają bardzo skromny wymiar praktyczny i raczej nie kształtują postaw przedsiębiorczych. Niewielka liczba godzin na ich realizację oraz przeładowanie podstawy programowej detaliczną i (przynajmniej w pewnej części) zbędą nastolatki wiedzą pozostawia niewiele czasu na stymulowanie kreatywności oraz ćwiczenie umiejętności praktycznych, czemu jak się wydaje edukacja ekonomiczna w szkołach średnich powinna służyć przede wszystkim. Uzupełniająca „Ekonomia w praktyce” została zaprojektowana jako odpowiedź na takie zapotrzebowanie, jednak jej efektywne i efektowne prowadzenie stanowi dla nauczycieli bardzo duże wyzwanie.

* * *

dr hab. Paweł Mikołajczak

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Instytut Finansów

Tytuł referatu:

ZNACZENIE BARIER PRAWNO-INSTYTUCJONALNYCH W DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH W POLSCE

Streszczenie:

Bariery działalności przedsiębiorstw społecznych nie doczekały się jak dotąd pogłębionych reprezentatywnych i empirycznych badań naukowych, obejmujących szerokie spektrum ograniczeń związanych z otoczeniem prawno-instytucjonalnym w Polsce. Obecny stan literatury wskazuje wyraźnie na lukę w tym zakresie.

Celem artykułu jest zidentyfikowanie stopnia natężenia barier prawno-instytucjonalnych dla działalności przedsiębiorstw społecznych. Dane do analizy zostały pozyskane z krajowego reprezentatywnego badania 1300 polskich organizacji pozarządowych, przeprowadzonego przez stowarzyszenie Klon/Jawor. Na podstawie wyników badania ankietowego przeprowadzono analizę struktury barier działalności przedsiębiorstw społecznych według stopnia ich natężenia, a także skonstruowano wskaźnik natężenia tych barier.

Wyniki badania wskazują, że wśród ograniczeń działalności przedsiębiorstw społecznych w Polsce, kluczowe znaczenie mają trudności w relacjach z administracją publiczną, zarówno w zakresie reguł współpracy, jak i poziomu biurokracji, a także niejasnych przepisów czy zasad kontroli. Przedsiębiorstwa społeczne wskazują także na problemy dotyczące niedoskonałości lub braku przepisów regulujących ich działalność.

* * *

dr Katarzyna Sanak-Kosmowska

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

adiunkt

prof. dr hab. Jan W. Wiktor

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

profesor zwyczajny

Tytuł referatu:

PHISHING FOR PHOOLS G.A. AKERLOFA I R. J. SHILLERA W PERSPEKTYWIE MARKETINGU OPARTEGO NA DOWODACH (EVIDENCE- BASED THEORY)

Streszczenie referatu:

Celem artykułu jest empiryczna weryfikacja mechanizmów „*manipulacji i oszustwa*” w konkretnej rzeczywistości działań rynkowych polskich przedsiębiorstw. Kontekst teoretycznego uzasadnienia problemu nawiązuje do pracy G.J. Akerlofa i R. J. Shillera, wydanej także w Polsce w roku 2017 staraniem PTE¹. Książka odkrywa „*The Economics of Manipulation and Deception*” w sposób szczególny w swej formie i stylu narracji. Jest to praca, która ujawnia *zjawiska i mechanizm phishingu* we współczesnej ekonomii, meandry strategii gry rynkowej, budowania przewagi konkurencyjnej i pozycji rynkowej przedsiębiorstw. Ofiarami strategii o takim charakterze, w sytuacji nadmiernej, manipulatywnej podaży i agresywnego marketingu współczesnych przedsiębiorstw w każdym zasadniczo sektorze rynku, stają się konsumenci. Identyfikacja mechanizmu takiej strategii i argumentacja Akerlofa i Shillera zatrzymuje się jednak na poziomie właściwym dla makro- i mikroekonomii. Artykuł - poprzez swój empiryczny charakter - zamierza wejść w głąb tytułowego problemu i sformułować próbę odpowiedzi na pytania, czy i w jaki sposób marketing i reklama, uważane przez Akerlofa i Shillera za główną płaszczyznę i narzędzia „*phishing for phools*” manipuluje zachowaniem konsumenta. Dostarczyć - choć w ograniczonym stopniu, związanym z zakresem i charakterem przeprowadzonych badań - wniosków opartych na empirycznych dowodach, jakie stanowią wyniki zrealizowanych badań. Ich podstawą jest grant NCN pt. „*Asymetria informacji w reklamie on-line a manipulacja zachowaniem e-konsumentów*” [2018/29/B/HS4/00563]. Świat reklamy jest szczególnym obszarem wywierania przez przedsiębiorstwa wpływu na postawy i zachowania rynkowe nabywców. W sposób szczególny „świat” ten wyraża społeczne oblicze i tożsamość marketingu, i który jest przedmiotem zasadniczego nurtu analizy *manipulacji i oszustwa*, nieprawidłowości we współczesnej gospodarce i krytycznej interpretacji przez Akerlofa i Shillera: „*Reklama jest wdzięcznym polem popisu dla zręcznych amatorów phishingu*” (s. 50). Stanowi główną płaszczyznę argumentacji tezy Autorów o nieuchronności i powszechnym charakterze phishingu w każdym obszarze rynku, gospodarki i życia publicznego. Prezentacja rezultatów badań w oparciu o zaprezentowane założenia metodyczne wyraża oczekiwania wobec współczesnej ekonomii i każdego z jej subsystemów, określane mianem *evidence-based theory*. Tytułowy problem artykułu wraz z przedstawionym podejściem metodycznym wpisuje się w koncepcję, cele i zamierzenia X Kongresu Ekonomistów Polskich.

* * *

dr hab. Barbara Siuta-Tokarska

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
profesor akademicki

prof. dr hab. Ryszard Borowiecki

Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej
profesor akademicki

Tytuł referatu:

NAUKA O ZARZĄDZANIU A IDEA ZRÓWNOWAŻONEGO I TRWAŁEGO ROZWOJU

Streszczenie referatu:

W publikacji zatytułowanej „Nauka o zarządzaniu a idea zrównoważonego i trwałego rozwoju” zwrócono uwagę na istotę nauki o zarządzaniu oraz ukazano jej znaczenie na rzecz realizacji zrównoważonego i trwałego rozwoju, rozumianego jako żywa idea gospodarki przełomu XX i XXI wieku. W pracy postawiono trzy pytania badawcze, które stanowią punkt odniesienia do podjętych rozważań naukowych. W tym też kontekście odniesiono się do występujących powiązań i zależności między zarządzaniem jako teorią i praktyką a zrównoważonym i trwałym rozwojem. Wskazano na potrzebę uhierarchizowania paradygmatu zrównoważonego i trwałego rozwoju w ramach nurtu teoretycznego zarządzania, zaś w aspekcie nurtu praktycznego – na konieczność obrania drogi, określonej poprzez ekonomię umiaru.

* * *

dr Adrianna Trzaskowska-Dmoch

Politechnika Warszawska
Instytut Organizacji Systemów Produkcyjnych, Wydział Inżynierii Produkcji
adiunkt

Tytuł referatu:

KULTURA I EDUKACJA FINANSOWA SENIORÓW W DOBIE EKSPANSJI NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII

Streszczenie referatu:

Globalizacja, rozwój technologiczny, urbanizacja, migracja i zmieniające się normy płci wpływają na życie osób starszych w sposób bezpośredni i pośredni. Wzrosła liczba ocalałych pokoleń w rodzinie, dziś bardziej prawdopodobne jest, że pokolenia te będą żyły osobno. Reakcja na potrzeby zdrowotne i ekonomiczne osób starszych musi podsumować te obecne i prognozowane trendy oraz odpowiednio sformułować zasady wielowymiarowej opieki senioralnej z uwzględnieniem infrastruktury mieszkaniowej, pomocy sąsiedzkiej, opieki publicznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu ekonomicznemu i finansowemu, co warunkowane jest dostępem/ wykluczeniem do/z nowoczesnych technologii w różnych obszarach życia codziennego. Celem artykułu jest wskazanie na rolę kultury, nawyków i potrzebę edukacji wśród osób starszych przez pryzmat nadmiaru czasu wolnego i potrzeby wzmożonych relacji międzyludzkich. Dostęp do bankowości Internetowej czy mobilnej nie byłby możliwy gdyby nie dostęp do nowoczesnych technologii, które usprawniają komunikację i dostęp do infrastruktury publicznej. Społeczeństwo 5,0 jako kompleksowy program rządu Japonii wykorzystujący na poziomie pionierskim nowoczesne technologie, sztuczną inteligencję oraz Internet Rzeczy zarówno w edukacji seniorów, jak i budowaniu infrastruktury publicznej przyjaznej seniorom jest odpowiedzią na potrzeby i wyzwania demograficzne.

Słowa kluczowe: senior, kultura, edukacja finansowa seniorów, nowoczesne technologie, Społeczeństwo 5,0, sztuczna inteligencja, Internet Rzeczy, FinTech

* * *

dr Anna Warchlewska

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
adiunkt

Tytuł referatu:

ZARZĄDZANIE FINANSAMI OSOBISTYMI W DOBIE OTWARTEJ BANKOWOŚCI

Streszczenie referatu:

W artykule przedstawiono istotę serwisów wspomagających zarządzanie finansami osobistymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na zachowanie najwyższych standardów bezpieczeństwa. Wejście w życie nowych zasad dotyczących jednolitego rynku płatności, zwiększenia bezpieczeństwa transakcji i finansów oraz możliwość korzystania z otwartej bankowości, stawia wiele wyzwań przed oferentami bankowości cyfrowej. Celem artykułu jest analiza narzędzi cyfrowych wykorzystywanych w procesie zarządzania finansami osobistymi, szczególnie w obliczu bezpieczeństwa oraz zmian regulacyjnych zachodzących na rynkach finansowych. Dokonano analizy aplikacji mobilnych oraz banków cyfrowych popularnych w Polsce i na rynkach zagranicznych, jednakże najwięcej uwagi w opracowaniu poświęca się rozwiązaniom dostępnym w Polsce. Autora stawia tezę, że rola serwisów wspomagających proces

zarządzania finansami osobistymi wzrasta nie tylko z powodu wysokiego poziomu bezpieczeństwa, ale również z powodu zachodzących zmian w trendach płatniczych.

* * *

dr hab. inż. Magdalena Wyrwicka

Politechnika Poznańska
profesor nadzwyczajny

Tytuł referatu:

Kreowanie kultury technicznej w kontekście rozwoju

Streszczenie referatu:

Rozwój jest postrzegany współcześnie przez pryzmat proaktywnego uwzględniania zmian otoczenia gospodarczego, technicznego i technologicznego, społecznego oraz umiejętności korzystania z pojawiających się szans. Intensywne zmiany jakościowe dzięki nowym rozwiązaniom technicznym i technologiom są faktem. Gotowość do przyjmowania tych nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych i nabywanie umiejętności związanych z eksploatacją nowatorskich systemów lub produktów powinny być rozważane jako odrębna kategoria – kultura techniczna. Autorskie badania porównawcze prowadzone od 2004 roku wskazują na spójną interpretację pojęcia kultury technicznej w Polsce, jak również eksponują przekonanie respondentów, że kultury technicznej można nauczyć. W kontekście wdrażania nowych technologii informacyjnych, automatyzacji oraz rozpowszechniania Internetu rzeczy, kompetencje techniczne stają się przekrojowymi - dotyczą wszystkich profesji. Stąd zamiar zaprezentowania nie tylko wyników badań, ale i metod przekazu wiedzy, umiejętności i budowania postaw niezbędnych do kreowania prorozwojowej kultury technicznej.

* * *

dr hab. Ewa Zeman-Miszewska

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
profesor

Tytuł referatu:

Miejsce perspektywy globalnej w edukacji ekonomicznej

Streszczenie referatu:

Nasilające się zmiany i zmienność zjawisk towarzyszących gospodarowaniu wymagają zauważenia tego, że ewolucja procesów gospodarowania ma charakter dynamiczny. Komplikujące się związki i relacje gospodarcze w państwach narodowych i na arenie międzynarodowej coraz trudniej jest zrozumieć bez odniesień interdyscyplinarnych. Nauczanie ekonomii bez kontekstu zakorzenienia procesów gospodarczych w kulturowych i politycznych uwarunkowaniach sprawia, że „społeczny charakter ekonomii” coraz częściej jest przez studentów postrzegany jako deklaratywny. Dominujące podejście formalistyczno-matematyczne w interpretacji zjawisk społeczno ekonomicznych i „rozgrzeszanie” uproszczeń formułą „ceteris paribus” coraz częściej bywa przyjmowane krytycznie.

Wyrazem tego są oddolne ruchy studenckie postulujące wprowadzanie do nauczania „ekonomii postautystycznej”. Nauczanie ekonomii w szkołach wyższych nadal, pomimo licznych świadectw dysfunkcji systemu gospodarczego opiera się na stanowisku, że głównym, właściwym kryterium działania podmiotów gospodarczych jest racjonalność ekonomiczna i że nie istnieje problem koordynacji działań gospodarczych (zwłaszcza w skali międzynarodowej i na styku gospodarka narodowa/gospodarka światowa).

* * *

prof. dr hab. Maciej Żukowski

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
profesor zwyczajny

Tytuł referatu:

Studia ekonomiczne wobec wyzwań gospodarki

Streszczenie referatu:

Artykuł będzie próbą odpowiedzi na dwa pytania: 1. W jakim stopniu studia ekonomiczne oferowane przez polskie publiczne uczelnie ekonomiczne spełniły swoją rolę wobec gospodarki i społeczeństwa w minionym 30-leciu? 2. Jakie zmiany mogą sprzyjać jeszcze lepszemu wypełnianiu tej roli w najbliższej przyszłości, zwłaszcza w kontekście nowej ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce oraz wyzwań gospodarki?